

Aankopen met meer impact in de
Brugse regio

DECEMBER 2020

Regio Brugge kiest voor professioneel én duurzaam aankopen!

*Co-creatietraject met aankopers en thema-experten uit de lokale besturen regio Brugge.
Geïnitieerd vanuit de Regierol sociale economie i.s.m. The Global Picture.
Met steun van de Vlaamse Overheid – Departement Werk & Sociale economie.*

3 GOEDE
GEZONDHEID
EN WELZIJN

8. FATSOENLIJKE BANEN EN
ECONOMISCHE GROEI

11 DUURZAME STEDEN
EN
GEMEENSCHAPPEN

9. INNOVATIE EN DUURZAME
INFRASTRUCTUUR

13. KLIMAATVERANDERING
AANPAKKEN

DUURZAAM AANKOPEN OM 7 REGIONALE DUURZAME AMBITIES TE REALISEREN

Klimaatefficiënt aankopen

- K1 – een klimaatefficiënte en –bestendige regio zijn
- K2 – CO2 reductie door een klimaatefficiënte vloot en logistiek
- K3 – CO2 reductie door energie-efficiënte oplossingen

Sociaal aankopen

- S1 – Meer samenwerken met sociale leveranciers
- S2 – Meer korte, faire en sociaal verantwoorde ketens stimuleren

Circulair aankopen

- C1 – Minder nieuwe materialen gebruiken
- C2 – Langere levensduur van producten en gebouwen nastreven

KLIMAATEFFICIËNT AANKOPEN

AMBITIE K.1: We bouwen een klimaatneutrale en –bestendige regio uit

1

FOCUS

Het bewust inzetten op **klimaatneutrale en –bestendige oplossingen** bij het ontwerp, het aanleggen en het gebruik van het openbaar domein. We willen meer ontharding en dus meer groen in de regio en willen optimaal inzetten op het recupereren van regenwater. Bij aankoop van plantgoed moet rekening gehouden worden met de bevordering van de inheemse biodiversiteit en met de tempering van de gevolgen van de klimaatopwarming (cfr. Vlaams adaptatieplan – link bij referenties).

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

K 1.1. **Meer groen en minder verharding van het openbaar domein** via integratie van deze criteria in elk bestek voor (het ontwerp van) een nieuw project gelinkt aan het openbaar domein (faciliteiten, gebouwen van openbaar nut, wegen, parken, domeinen, etc.).

K.2.2. Verplichte integratie van **opvang en hergebruik van regenwater** in alle bestekken gelinkt aan het openbaar domein.

K.2.3. Ontwikkeling van een **lijst/inventaris van toegelaten inheemse planten en gewassen** met positieve impact op de biodiversiteit en adaptatie bij verandering van het klimaat.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten klimaat)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen gelinkt aan het patrimonium van de gemeente/stad/regio)
De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
Middenveld (organisaties met focus op klimaatverandering)
Management (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE K.1: We bouwen een klimaatneutrale en –bestendige regio uit

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Openbare infrastructuur (gebouwen, faciliteiten, etc.)	nog te bepalen lokaal/regionaal
2	Buitenaanleg	
3	Waterwegen	
4	Planten en gewassen (groen)	
5	Wegen	
6	Studies (ontwerp)	

AMBITIE K.2: We maken de transitie naar een CO2-efficiënte mobiliteit en logistiek

1

FOCUS

Het stapsgewijs overstappen naar een **CO2-efficiënte vloot** om zo de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te reduceren. We streven ernaar om de vloot **30% CO2-efficiënter** te maken tegen 2030 door het maken van andere aankoopbeslissingen. Dit wordt ondersteund door een te ontwikkelen implementatieplan met politiek draagvlak. We nemen onze voorbeeldrol op door ook te streven naar **CO2-efficiënte leveringen** door onze leveranciers.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

K 2.1. Bij aankoop van een nieuw voertuig wordt systematisch een **hogere CO2-efficiëntie** nagestreefd met oog op het vergroenen van de gemeentelijke vloot tegen 2030.

K.2.2. Opstellen van een **implementatieplan rond het vergroenen van de gemeentelijke vloot**, waarbinnen vermeld wordt dat er minder interne verplaatsingen met een wagen dienen te gebeuren en dat dienstverplaatsingen van minder dan 3 km met de (e)-(bak)fiets dienen te gebeuren.

K.2.3. **Promoten van deelsystemen** van wagens en fietsen.

K.2.4. Stimuleren van **CO2-efficiënte logistiek** bij alle raamcontracten voor leveringen.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten klimaat)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen gelinkt aan de vloot)
De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
Middenveld (organisaties met focus op duurzame mobiliteit)
Management (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE K.2: We maken de transitie naar een CO2-efficiënte mobiliteit en logistiek

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Bestelwagens en vrachtwagens	Tegen 2030 is 60% van de vloot groener met een totale efficiëntieverhoging van minstens 30% ten aanzien van 2020.
2	Personenwagens	
3	Fietsen (incl. elektrisch)	
4	Deelsystemen	
5	Alle leveringen van raamcontracten	CO2-efficiënte logistiek eisen bij elke levering

KLIMAATEFFICIËNT AANKOPEN

AMBITIE K.3: We reduceren CO2 door het aankopen van energie-efficiënte oplossingen

1

FOCUS

Door in te zetten op het aankopen van **energie-efficiënte** producten, toestellen, machines, technische installaties, ... om zo een **lager energieverbruik** te realiseren en de CO2-uitstoot te reduceren.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

K 3.1 - **Kleine toestellen**: minimaal energieverbruik nastreven en eisen van de best beschikbare labels voor energie-efficiëntie.

K.3.2. - **Grote toestellen**: maximale energieprestatie nastreven en eisen van de best beschikbare technologieën op vlak van energieprestatie.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten klimaat)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen gelinkt aan toestellen/machines)
De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
Management (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE K.3: We reduceren CO2 door het aankopen van energie-efficiënte oplossingen

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Verlichting	Nieuwe verlichting dient 100% LED te zijn
2	ICT	Voorzien van hoogste beschikbare energie-efficiëntielabel zoals 'energy star' of gelijkwaardig
3	Machines (klein)	Nieuwe machines dienen 30% energie-efficiënter te zijn dan de te vervangen machines.
4	Machines (groot)	
5	Witgoed (keukenapparatuur, etc)	Hoogste energie-efficiëntie volgens 'EU energielabel' of gelijkwaardig

Ter info: Burgemeestersconvenant Klimaat: ten minste 40% minder CO2-uitstoot tegen 2030

AMBITIE S.1: We streven naar meer samenwerking met sociale leveranciers

1

FOCUS

We streven naar een inclusieve economie waar ook mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag kunnen. Daarom willen we meer samenwerken met sociale leveranciers door opdrachten te reserveren voor de sociale economie en de reguliere economie te stimuleren om ook kansen te creëren voor personen die(iets) verder van de arbeidsmarkt staan.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

S.1.1. We **reserveren** een deel van de opdrachten binnen de prioritaire productgroepen voor ondernemingen uit de sociale economie.

S.1.2. We **ontwikkelen een keuzemenu** voor sociaal aankopen waarbij we optimaal inzetten op het bieden van kansen aan mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt en op de samenwerking tussen de reguliere en sociale economie.

S.1.3. We **integreren het menu sociaal aankopen** in de prioritaire productgroepen indien geen gebruik wordt gemaakt van een voorbehouden opdracht.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten sociale economie)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen binnen de prioritaire productgroepen)
De reguliere economie (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
De sociale economie (als leverancier en als partner)
MAT (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE S.1: We streven naar meer samenwerking met sociale leveranciers

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Groenonderhoud	Voor alle opdrachten < € 139.000 binnen deze productgroepen: Stijging van spent volume aan sociale leveranciers met 30% in 2025 tov 2020 (nulmeting)
2	Catering – events, maaltijdbezorging, levering van broodjes	
3	Bouw & renovatie – kleinschalige renovaties en klussen	
4	Mobiliteit – fietsen, deelsystemen	Voor alle opdrachten > € 139.000 binnen deze productgroepen: integratie van een menu sociaal aankopen
5	Schoonmaak en onderhoud van gebouwen, straatmeubilair en wagenpark	
6	Drukwerk – handling, verzending & mailing	

AMBITIE S.2: We stimuleren korte, faire en sociaal verantwoorde ketens

1

FOCUS

Om de lokale economie te stimuleren en zoveel mogelijk lokale jobs te creëren is het steeds aangewezen om de **lokale en korte keten te stimuleren**. Lokaal aankopen betekent ook meteen CO2-vriendelijk aankopen door het vermijden van globale logistieke stromen. Indien bepaalde producten toch buiten de EU worden geproduceerd garanderen we het respect van de (internationale) arbeidswetgeving en mensenrechten en stimuleren we **eerlijke handel** en eerlijke lonen voor producenten en arbeiders in de keten.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

S 2.1. **Lokaal aankopen** krijgt de voorkeur waar mogelijk. Producten die ook lokaal geproduceerd worden, worden gestimuleerd.

S 2.2. Tegen 2025 zijn de ketens van de leveranciers van textiel, bouwmaterialen en ICT **transparant**.

S 2.3. Tegen 2025 kopen we alle producten die buiten de EU geproduceerd worden (waarvoor FT-label bestaat) aan met het **fairtrade label**.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten noord-zuid)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen binnen de prioritaire productgroepen)
De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
Middenveld (organisaties met focus op fairtrade, korte keten)
Managementteam (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE S.2: We stimuleren korte, faire en sociaal verantwoorde ketens

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Bouwmaterialen	Tegen 2030 is het aandeel lokaal geproduceerde* en/of lokaal gerecycleerde* bouwmaterialen hoger dan het aandeel aangekocht via globale (internationale) ketens. *link met K2, C1 & C2
2	Catering	Alle producten die buiten de EU worden aangekocht moeten fairtrade zijn
3	Textiel	Garantie van sociaal verantwoorde productie met respect van arbeids- en mensenrechten (basisconventies van ILO)
4	ICT	
5	Relatiegeschenken en gadgets	

AMBITIE C.1: We gebruiken minder nieuwe materialen

1

FOCUS

Minder materialen én waardenbehoud van materialen doorheen de volledige levenscyclus van producten, diensten en werken door het **verminderen van de hoeveelheid 'nieuwe' materialen**. Gerecycleerde inhoud krijgt de voorkeur boven nieuwe materialen maar in het algemeen streven we hier een verminderen van de hoeveelheid materialen na door in te zetten op meer kwaliteit (zodat we minder snel nieuwe materialen nodig hebben), materiaalefficiënte oplossingen en deelsystemen. Om dit te realiseren is er ook een algemene gedragsverandering nodig binnen de organisatie.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- C 1.1. Het integreren van criteria die bijdragen tot het gebruik van **minder materialen** in minstens 20% van de overheidsopdrachten voor de productgroepen in scope (we denken hierbij aan criteria op het vlak van kwaliteit, total cost of ownership, materiaalinnovaties, het volgen van de principes in de duurzaamheidsmeter GRO Vlaamse overheid (link bij ref), ...).
- C 1.2. Positieve beoordeling in gunningscriteria van **minder verpakkingsmaterialen**.
- C.1.3. Promoten van **'delen' via deelsystemen** in plaats van 'aankoop'.
- C.1.4. Inzetten op **verandering gebruiksattitude** via interne en regionale projecten.
- C.1.5. Inzetten op het **aankopen van diensten/services** in plaats van de aankoop van producten.

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten circulaire economie)
Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen binnen de prioritaire productgroepen)
De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)
Middenveld (organisaties met focus op circulaire economie)
Management (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)
College en Burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE C.1: We gebruiken minder nieuwe materialen

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Basis afwerking gebouwen	20% minder nieuwe materialen en verpakkingsmateriaal realiseren tegen 2030 (tov 2020).
2	Bouw (nieuw)	
3	Bouw (renovatie)	
4	Verpakkingen	
5	Deelsystemen (machines en mobiliteit)	
6	Technische installaties	
7	Kantoorinrichting	

AMBITIE C.2: We verlengen de levensduur van producten en gebouwen

1

FOCUS

Focus op waardenbehoud van materialen doorheen de volledige levenscyclus van producten, diensten en werken door in te zetten op de **verlenging van de gebruiksduur**. Door in te zetten op **design for disassembly** kunnen materialen hergebruikt worden. Door in te zetten op **herstelbaarheid** verlengen we de levensduur van een product.

2

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

C 2.1. **Het verlengen van de levensduur van producten en gebouwen** met minstens 10% tegen 2025 en minstens 30% tegen 2030

C 2.2. Stimuleren van “**Design for Disassembly**” bij gebouwen en producten zodat toekomstige aanpassingen en ontmanteling gemakkelijk, kostenefficiënt en snel kunnen gebeuren en materialen/onderdelen kunnen hergebruikt of gerecycleerd worden.

C.2.4. Inzetten op **herstelbaarheid** binnen elke overheidsopdracht van een productgroep in scope

C.2.5. Voor gebouwen wordt standaard de **Vlaamse duurzaamheidsmeter** meegenomen in het bestek

C.2.6. Verplicht gebruik maken van **TCO (totale kost)** in elke overheidsopdracht van gebouwen (nieuwe én renovaties)

3

STAKEHOLDERS

Werkgroep DAK regio Brugge (aankopers en beleidsexperten circulaire economie)

Aankopers (personen met bevoegdheid om overheidsopdrachten in de markt te plaatsen binnen de prioritaire productgroepen)

De markt (potentiële inschrijvers, leveranciers, sectoren, etc.)

Middenveld (organisaties met focus op circulaire economie)

Management (creëren draagvlak en middelen voor de implementatie)

College en Burgemeester (moeten beleidskeuzes maken en ambities bepalen)

4

PRIORITAIRE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN

Tot welke SDG's wordt bijgedragen?

AMBITIE C.2: We verlengen de levensduur van producten en gebouwen

P

PRIORITAIRE PRODUCTGROEPEN EN STREEFWAARDEN

	Naam productgroep	Indicatieve streefwaarden
1	Kantoorinrichting	Het verlengen van de levensduur van producten en gebouwen met minstens 10% tegen 2025.
2	Bouw (nieuw)	
3	Bouw (renovatie)	
4	Machines	Het verlengen van de levensduur van producten en gebouwen met minstens 30% tegen 2030.
5	Technische installaties	
6	Gebruiksmaterialen	

Vlaanderen
is werk

Eind december 2020 hebben de 10 lokale besturen uit regio Brugge (Beernem, Blankenberge, Brugge, Damme, Jabbeke, Knokke-Heist, Oostkamp, Torhout, Zedelgem en Zuienkerke) dit regionaal kader rond duurzaam aankopen goedgekeurd. Elk lokaal bestuur engageert zich om de komende jaren een lokale vertaalslag te maken en duurzaam aankopen nog hoger op de agenda te plaatsen.

Voor alle vragen:

Tina Segers

tina.segers@brugge.be

050 47 54 35